

[Etusivu](#) > ... > [Sinun Oikeutesi](#) > [Rikoksen Uhri](#) > [Uhrien Oikeudet Jäsenmaittain](#) > 2 - Rikosilmoituksen tekeminen ja rikoksen uhrin oikeudet rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana

2 - Rikosilmoituksen tekeminen ja rikoksen uhrin oikeudet rikostutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana

Miten rikoksesta ilmoitetaan?

Jos olet joutunut rikoksen uhriksi, voit ilmoittaa siitä poliisille (tai syyttäjälle) suullisesti tai kirjallisesti. Voit myös pyytää jotakuta toista ilmoittamaan rikoksesta puolestasi, mutta tällöin sinun on annettava kyseiselle henkilölle kirjallinen valtuutus. Kirjallinen ja allekirjoitettu valtuutus liitetään asiaa koskeviin asiakirjoihin.

Ilmoituksen voi tehdä puolestasi myös puoliso tai aikuinen lapsi. Alaikäisen henkilön puolesta ilmoituksen voi tehdä lakimääräinen edustaja tai se voidaan tehdä tämän suostumuksella.

Suullisen rikosilmoituksen tekemistä varten on mentävä poliisiasemalle. Rikosilmoituksen vastaan ottava poliisi kirjaa ilmoituksen ja pyytää allekirjoittamaan sen. Myös kirjalliset rikosilmoitukset on allekirjoitettava.

Rikosilmoituksessa on ilmoitettava nimi, ammatti ja kotiosoite sekä annettava yksityiskohtainen kuvaus tapahtumista. Jos tunnet rikoksentehtäjän, sinun on annettava kaikki hallussasi olevat tiedot hänestä sekä tapaukseen liittyvä mahdollinen todistusaineisto. Rikostutkinnan aikana voi myös antaa asiaa koskevia lisätietoja.

Jos et osaa romaniaa, voit tehdä rikosilmoituksen jollain osaamallasi kielellä, ja oikeusviranomaisen käännettävä sen. Tällöin voit pyytää, että mahdollisesti saamasi haaste laaditaan jollain osaamallasi kielellä.

Jos olet perheväkivallan uhri, voit pyytää poliisia antamaan väliaikaisen suojelumääräyksen tai tuomioistuinta antamaan suojelumääräyksen. Tätä varten on täytettävä vakiohakemus, joka toimitetaan kotipaikkasi alueellisesta tuomioistuimesta (*judecătorie*). Hakemuksen voi esittää henkilökohtaisesti tai suostumuksellasi perheväkivaltatapauksia hoitava sosiaaliapuviranomaista edustava henkilö, syyttäjä tai poliisi.

Miten saan tietää, millä tavoin asia etenee?

Rikosilmoituksesi perusteella poliisi siirtää asian syyttäjälle, joka antaa sille asianumeron.

Tehtyäsi rikosilmoituksen voit tarkistaa asian etenemisen tekemällä tätä koskevan kirjallisen pyynnön, joka sisältää Romaniassa olevan osoitteen tai sähköpostiosoitteen tai sähköisen viestipalvelun osoitteen, johon viranomaiset voivat lähettää tiedot.

Jos syyttäjä päättää viedä asian tuomioistuimeen, sinulla on oikeus tutustua asiakirja-aineistoon tuomioistuimen tiloissa tuomioistuinkäsittelyn aikana. Lisäksi sinut kutsutaan saapumaan oikeuteen.

Voinko saada oikeusapua (tutkinnan tai oikeudenkäynnin aikana)? Millä ehdoin?

Jos olet asianomistaja, sinulla on oikeus saada oikeudellista apua tai edustaja.

a) Sinulla on oikeus saada koko rikosasian käsittelyn ajan apua valitsemaltasi oikeudelliselta avustajalta, jonka palkkion sinä maksat. Jos rikoksentehtijä tuomitaan, voit periä oikeudellisesta avustajasta sinulle aiheutuneet kulut rikoksentehtijältä.

b) Voit käyttää halutessasi edustajaa koko rikosasian käsittelyn ajan, paitsi jos läsnäolosi on pakollista tai syyttäjä,

tuomari tai tuomioistuin katsoo sen tarpeelliseksi (esimerkiksi kuulemista varten).

c) Tietyissä tapauksissa oikeusapua voidaan rikosoikeudenkäynneissä antaa maksutta:

- jos syyttäjä tai tuomari katsoo, ettet pysty itse hoitamaan puolustustasi, eikä sinulla ole palkattua oikeudellista avustajaa
- jos olet alaikäinen etkä ole vielä saanut täyttä oikeustoimikelpoisuutta (avioliiton tai tuomioistuimen päätöksen perusteella)
- pyynnöstä, jos olet joutunut seuraavien rikosten uhriksi: murhan yritys tai törkeä murhan yritys, ruumiinvamma, uhrin ruumiinvamman aiheuttavat tahalliset rikokset (ruumiinvamma määritellään rikoslaissa), raiskaus, seksuaalinen väkivalta, yhdyntä alaikäisen kanssa tai alaikäisen seksuaalinen hyväksikäyttö
- jos olet murhan, törkeän murhan tai muun tahallisen rikoksen uhrina kuolleen henkilön puoliso, lapsi tai huollettavana ollut henkilö
- pyynnöstä, jos olet muiden kuin edellä mainittujen rikosten uhri ja jos kuukausitulosi perheenjäsentä kohden eivät ylitä kansallista vähimmäiskuukausipalkkaa. Hakemus maksuttomasta oikeusavusta on jätettävä siihen alioikeuteen (*tribunal*), jonka lainkäyttöalueella asut.

Tällöin oikeusapu on ilmaista ainoastaan, jos olet ilmoittanut poliisille tai syyttäjälle rikoksesta 60 päivän aikana sen tekemisestä tai tapauksen mukaan ajankohdasta, jona olet saanut tietää siitä. Jos ilmoittaminen ei ole ollut mahdollista, 60 päivän määräaika alkaa kulua päivästä, jolloin se on tullut mahdolliseksi.

Jos haluat saada maksutonta oikeusapua, sinun on jätettävä sitä koskeva hakemus syyttäjälle tai tuomioistuimelle, joka hoitaa tarvittavat järjestelyt. Maksutonta oikeusapua saa oikeudenkäynnin päättymiseen asti.

Voinko vaatia (tutkintaan/oikeudenkäyntiin osallistumisesta aiheutuvien) kulujen korvaamista? Millä ehdoin?

Voit vaatia oikeudenkäyntikulujesi korvaamista. Tuomioistuin päättää, mikä osa kuluistasi on korvattava ja kuka ne maksaa.

Jos osallistut menettelyyn asianomistajana tai siviilikannetta ajavana asianosaisena (jos siviilikanteesi otetaan käsiteltäväksi) ja vastaaja tuomitaan syylliseksi, hänet määrätään korvaamaan oikeudenkäyntikulusi (vaikka hänelle ei tietyistä syistä määrättäisi rangaistusta).

Voinko valittaa, jos juttuani ei käsitellä oikeudessa?

Jos syyttäjä päättää lopettaa asian käsittelyn ilman oikeudenkäyntiä, voit hakea muutosta 20 päivän kuluessa siitä, kun sait tiedon päätöksestä. Muutoksenhaku on tehtävä ylemmän oikeusasteen syyttäjälle.

Jos muutoksenhaku hylätään, uuden muutoksenhaun voi tehdä muutosta esitutkinnasta vastaavalta tuomarilta toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

Voinko osallistua oikeudenkäyntiin?

Voit osallistua rikosoikeudenkäyntiin

asianomistajana

Jos olet kärsinyt vahinkoa rikoksen vuoksi, voit osallistua oikeudenkäyntiin asianomistajana ja sinulla on joukko jäljempänä tarkemmin esitettäviä menettelyllisiä oikeuksia.

todistajana

Jos et halua osallistua rikosoikeudenkäyntiin asianomistajana, sinun on ilmoitettava tästä asiaa käsittelevälle oikeuselimelle, joka voi silti kutsua sinut kuultavaksi todistajana, jos se katsoo tämän tarpeelliseksi. Jos sinut kutsutaan todistajaksi, sinun on saavuttava oikeuteen ja kerrottava kaikki, mitä tapauksesta tiedät.

siviilikannetta ajavana asianosaisena

Jos haluat vaatia korvausta rikoksen aiheuttamista vahingoista, sinun on nostettava siviilikanne, jolloin sinusta tulee rikosoikeudenkäynnissä siviilikannetta ajava asianosainen.

Tuomioistuinkäsittelyt ovat yleensä julkisia, ja voit olla niissä läsnä siitä riippumatta, missä asemassa osallistut oikeudenkäyntiin. Tuomioistuin voi kuitenkin päättää suorittaa käsittelyn suljetuin ovin, jos tähän päätökseen on riittävät perusteet. Siinä tapauksessa voit osallistua käsittelyyn vain, jos olet asianomistaja tai siviilikannetta ajava asianomainen.

Läsnäolosi oikeussalissa on pakollista vain, jos sinut on kutsuttu kuultavaksi (esimerkiksi todistajana).

Mikä on virallinen asemani oikeusjärjestelmässä? Olenko tai voinko päättää olla esimerkiksi uhri, todistaja, siviilikannetta ajava asianosainen tai syytetty ajava asianomistaja?

Jos olet joutunut rikoksen uhriksi, sinulla voi olla oikeusjärjestelmässä jokin seuraavista rooleista:

Asianomistaja

Jos olet kärsinyt vahinkoa rikoksen vuoksi, voit osallistua oikeudenkäyntiin asianomistajana ja sinulla on joukko jäljempänä tarkemmin esitettäviä menettelyllisiä oikeuksia.

Siviilikannetta ajava asianosainen

Jos haluat vaatia korvausta rikoksen aiheuttamista vahingoista, voit nostaa siviilikanteen, jolloin sinusta tulee rikosoikeudenkäynnissä siviilikannetta ajava asianosainen.

Todistaja

Jos et halua osallistua rikosoikeudenkäyntiin asianomistajana, sinun on ilmoitettava tästä asiaa käsittelevälle oikeuselimelle, joka voi silti kutsua sinut kuultavaksi todistajana, jos se katsoo tämän tarpeelliseksi. Tässä tapauksessa sinut kutsutaan kuultavaksi ja sinua pyydetään antamaan tarkkoja tietoja tapahtuneesta. Kuultavaksi saapuminen on pakollista, jos sinut on kutsuttu oikeuteen tätä varten.

Mitkä ovat oikeuteni ja velvollisuuteni todistajana?

Jos osallistut rikosoikeudenkäyntiin *asianomistajana* / *siviilikannetta ajavana asianosaisena*, sinulla on useita menettelyllisiä oikeuksia:

Esitutinnan aikana

- Sinulla on oikeus vaatia korvausta rikoksen aiheuttamista vahingoista. Tätä varten sinusta on tultava rikosoikeudenkäynnissä siviilikannetta ajava asianosainen tai nostettava erillinen siviilikanne. Sinusta voi tulla siviilikannetta ajava asianosainen milloin tahansa esitutinnan aikana. Tätä varten sinun täytyy joko pyytää sitä suullisesti poliisilta tai syyttäjältä tai jättää asiaa koskeva kirjallinen hakemus poliisille tai asiaa käsittelevälle syyttäjälle. Hakemuksessa on täsmennettävä, mitä korvauksia vaadit, ja esitettävä niiden perustelut ja asiaan liittyvät todisteet. Syyttäjä tai poliisi ilmoittaa sinulle ensimmäisessä kuulemisessa, voitko osallistua oikeudelliseen menettelyyn siviilikannetta ajavana asianosaisena.
- Sinulla on oikeus vaatia oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Tuomioistuin päättää, mikä osa kuluistasi on korvattava ja kuka ne maksaa. Jos osallistut menettelyyn asianomistajana tai siviilikannetta ajavana asianosaisena (jos siviilikanteesi otetaan käsiteltäväksi) ja vastaaja tuomitaan syylliseksi, hänet määrätään korvaamaan oikeudenkäyntikulusi (vaikka hänelle ei tietyistä syistä määrättäisi rangaistusta).
- Sinulla on oikeus saada tietoja tutinnan etenemisestä ja, mikäli syyttäjä päättää olla viemättä asiaa oikeuteen, jäljennös tätä koskevasta päätöksestä. Tätä varten sinun esitettävä pyyntö asiaa käsittelevälle poliisille tai syyttäjälle ja ilmoitettava Romaniassa oleva osoite, sähköpostiosoite tai sähköisen viestipalvelun

osoite, johon tiedot voidaan lähettää. Jos syyttäjä päättää viedä asian oikeuteen, sinut kutsutaan tuomioistuimeen.

- Sinulla on oikeus käänös- ja tulkkauspalveluihin, jos et osaa romaniaa. Jos et osaa romaniaa, sinulla on oikeus maksuttomaan tulkkiin koko rikosasian käsittelyn ajan.
- Voit käyttää apunasi asianajajaa koko rikosasian käsittelyn ajan. Tietyissä tapauksissa (esimerkiksi jos syyttäjä katsoo, ettet pysty itse hoitamaan puolustustasi, tai olet alaikäinen etkä vielä täysin oikeustoimikelpoinen, jos olet joutunut tiettyjen rikosten uhriksi tai jos tulosi eivät ylitä tiettyä rajaa – ks. edellisen kysymyksen vastaus) sinulla on oikeus maksuttomaan oikeusapuun.
- Sinulla on oikeus käyttää edustajaa koko rikosasian käsittelyn ajan, paitsi jos läsnäolosi on pakollista tai syyttäjä, tuomari tai tuomioistuin katsoo sen tarpeelliseksi (esimerkiksi kuulemista varten).
- Sinulla tai avustajallasi on oikeus tutustua asiakirja-aineistoon. Asiakirjoihisi tutustumista varten on kuitenkin olemassa erityisiä sääntöjä, jotka syyttäjänviraston kirjaamo ilmoittaa sinulle.
- Sinulla on oikeus saada asiaa käsittelevältä poliisilta tai syyttäjältä kutsu tulla kuulusteltavaksi. Voit pyytää, että mukaasi kuulusteluun tulee mahdollinen oikeudellinen avustajasi ja valitsemasi henkilö, jonka läsnäolon kuulustelussa katsot hyödylliseksi. Oikeuselin voi hylätä pyyntösi vain perustelluista syistä. Jos ilmoitat rikoksen, joka on tehty sinua vastaan, oikeuselimen on kuultava sinua välittömästi. Jos tämä ei ole mahdollista, sinua olisi kuultava mahdollisimman pian rikosilmoituksen tekemisen jälkeen. Jos olet joutunut lähisuhdeväkivallan, raiskauksen tai muun tyyppisen seksuaalisen väkivallan, alaikäisen kaltoinkohtelun, häirinnän, seksuaalisen häirinnän tai muun sellaisen rikoksen uhriksi, jonka vuoksi sinun on suojeltava yksityisyyttäsi, voit pyytää, että sinua kuulustelee henkilö, joka on samaa sukupuolta kuin sinä. Oikeuselin voi hylätä pyyntösi vain perustelluista syistä.
- Sinulla on oikeus esittää todisteita ja muita asian ratkaisemiseen liittyviä väitteitä. Voit tehdä tämän kuulustelun yhteydessä tai erillisellä hakemuksella, joka jätetään asiaasi käsittelevälle oikeuselimelle.
- Jos rikosentekijä on ollut tutkintavankeudessa ja vapautetaan, sinulla on oikeus saada tietää hänen vapauttamisestaan. Ensimmäisessä kuulemisessa sinulle kerrotaan tästä oikeudesta ja sinulta kysytään, haluatko saada ilmoituksen rikosentekijän vapauttamisesta.
- Voit hakea muutosta asiaasi liittyviin oikeustoimiin. Muutosta on haettava asian syyttäjältä, jos oikeustoimen on toteuttanut poliisi, tai ylempään oikeusasteen syyttäjältä, jos sen on toteuttanut asiaasi käsittelevä syyttäjä. Jos haet muutosta syyttäjän päätökseen lopettaa rikosasian käsittely ja valituksesi hylätään, voit hakea muutosta tähän päätökseen esitutkinnasta vastaavalta tuomarilta.

Oikeudenkäynnin aikana

- Sinulla on oikeus vaatia korvausta rikoksen aiheuttamista vahingoista. Tätä varten sinusta on tultava rikosoikeudenkäynnissä siviilikannetta ajava asianosainen tai nostettava erillinen siviilikanne. Jos olet osallistunut esitutkintaan siviilikannetta ajavana asianosaisena, voit säilyttää saman aseman oikeudenkäynnissä. Jos et ole osallistunut esitutkintaan siviilikannetta ajavana asianosaisena, sinusta voi silti ennen tuomioistuinkäsittelyn aloittamista tulla oikeudenkäynnissä siviilikannetta ajava asianosainen. Sinulle ilmoitetaan tästä, kun sinut kutsutaan ensimmäiseen tuomioistuinkäsittelyyn. Voit pyytää saada osallistua oikeudenkäyntiin siviilikannetta ajavana asianosaisena suullisesti tuomioistuimessa tai kirjallisella hakemuksella. Hakemuksessa on täsmennettävä, mitä korvauksia vaadit, ja esitettävä niiden perustelut ja asiaan liittyvät todisteet.
- Sinulla on oikeus vaatia oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Tuomioistuin päättää, mikä osa kuluistasi on korvattava ja kuka ne maksaa. Jos osallistut menettelyyn asianomistajana tai siviilikannetta ajavana asianosaisena (jos siviilikanteesi otetaan käsiteltäväksi) ja vastaaja tuomitaan syylliseksi, hänet määrätään korvaamaan oikeudenkäyntikulusi (vaikka hänelle ei tietyistä syistä määrättäisi rangaistusta).
- Sinulla on oikeus käänös- ja tulkkauspalveluihin, jos et osaa romaniaa. Jos et osaa romaniaa, sinulla on oikeus maksuttomaan tulkkiin koko rikosasian käsittelyn ajan.
- Voit käyttää apunasi asianajajaa koko rikosasian käsittelyn ajan. Tietyissä tapauksissa (esimerkiksi jos syyttäjä katsoo, ettet pysty itse hoitamaan puolustustasi, tai olet alaikäinen etkä vielä täysin oikeustoimikelpoinen, jos olet joutunut tiettyjen rikosten uhriksi tai jos tulosi eivät ylitä tiettyä rajaa – ks. edellisen kysymyksen vastaus) sinulla on oikeus maksuttomaan oikeusapuun.
- Sinulla on oikeus käyttää edustajaa koko rikosasian käsittelyn ajan, paitsi jos läsnäolosi on pakollista tai syyttäjä, tuomari tai tuomioistuin katsoo sen tarpeelliseksi (esimerkiksi kuulemista varten).
- Sinulla tai avustajallasi on oikeus tutustua asiakirja-aineistoon. Asiakirjoihisi tutustumista varten on

kuitenkin olemassa erityisiä sääntöjä, jotka tuomioistuimen kirjaamo ilmoittaa sinulle.

- Sinulla on oikeus tulla kuulluksi tuomioistuinkäsittelyssä. Tuomioistuin kutsuu sinut saapumaan käsittelyyn, ja sinulta kysytään rikokseen liittyviä kysymyksiä. Sinua pyydetään myös kertomaan kaiken muistamasi tapahtuneesta.
- Sinulla on oikeus esittää kysymyksiä vastaajalle, todistajalle ja asiantuntijoille, kun heitä kuullaan.
- Sinulla on oikeus esittää vastaväitteitä ja päätelmiä asiaan liittyvistä rikosoikeudellisista seikoista.
- Sinulla on oikeus esittää todisteita ja muita asian ratkaisemiseen liittyviä väitteitä.
- Jos rikoksenteijä on ollut tutkintavankeudessa tai tuomittu rangaistukseen, sinulla on oikeus saada tietää hänen vapauttamisestaan. Jos et ole pyytänyt saada ilmoitusta rikoksenteijän vapauttamisesta esitutkinnan ensimmäisessä kuulustelussa, jossa tästä oikeudesta kerrottiin, voit pyytää sitä vielä oikeudenkäynnin aikana joko suullisesti tuomioistuimessa tai kirjallisesti.
- Kun tuomio on annettu, se annetaan tiedoksi ja siihen on oikeus hakea muutosta (apel).

Rikosoikeudellisen menettelyn asianomistajalla, siviilikannetta ajavalla asianosaisella tai todistajalla on myös useita velvollisuuksia, jotka johtuvat oikeuselinten tarpeesta selvittää totuus asiassa ja asettaa rikoksenteijä vastuuseen.

- Velvollisuus saapua poliisin, syyttäjän tai tuomarin kuultavaksi aina kun kutsuttaessa esiintymään todistajana.
- Velvollisuus kertoa kaikki tiedot tutkittavista tapahtumista. On syytä ottaa huomioon, että oikeuselimille annetuista harhaanjohtavista tiedoista voidaan asettaa syytteeseen ja tuomita perättömästi lausumasta. Jos olet vastaajan puoliso tai lähisukulainen, voit kieltäytyä antamasta lausumia. Voit myös kieltäytyä vastaamasta kysymyksiin, jotka liittyvät sinulle uskottuun ammattisalaisuuteen.
- Velvollisuus ilmoittaa oikeuselimille mahdollinen osoitteenmuutos, jotta ne voivat lähettää kutsuja ja mahdollisia ilmoituksia menettelystä.
- Velvollisuus käyttäytyä asiallisesti ja osoittaa kunnioitusta tuomioistuinkäsittelylle. Muussa tapauksessa tuomioistuin voi määrätä poistettavaksi oikeussalista.

Sekä esitutkinnan että tuomioistuinkäsittelyn aikana sinulla on oikeus suojelutoimenpiteisiin, jos oikeuselimet katsovat, että saatat olla vaarassa tai jos olet joutunut sellaisten rikosten uhriksi, jotka saattavat vaikuttaa yksityisyydensuojaasi tai ihmisarvoosi.

On erittäin tärkeää tietää, että jos oikeuselimet katsovat, että saatat olla vaarassa tai yksityisyydensuojasi tai ihmisarvoosi saattavat vaarantua antamiesi tietojen vuoksi tai muista syistä, ne voivat toteuttaa joko pyynnöstäsi tai oma-aloitteisesti tiettyjä toimenpiteitä suojelusi varmistamiseksi. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa seuraavat:

- valvonta tai vartiointi kotona tai väliaikaisessa asunnossa
- poliisisaattue ja suojelu sinun tai perheenjäseniesi siirtymisten yhteydessä
- henkilöllisyystietojen salaaminen
- kuuleminen audiovisuaalisten apuvälineiden avulla siten, ettei sinun tarvitse olla läsnä oikeudessa, ja äänen ja kuvan vääristäminen, jos muut toimenpiteet eivät riitä
- tuomioistuinkäsittelyn järjestäminen suljetuin ovin kuulemisen aikana.

Tuomari voi päättää pitää käsittelyn suljetuin ovin, jos tämä katsotaan tarpeelliseksi, jotta sinua voidaan suojella tuomioistuinkäsittelyn ajan. Voit myös itse pyytää tuomaria julistamaan käsittelyn suljetuksi.

Lisäksi tuomioistuin voi tuomioistuinkäsittelyn aikana kieltää sellaisten tekstien, piirrosten tai kuvien julkaisemisen, jotka saattavat paljastaa henkilöllisyyden.

Todistajalla on oikeus myös muihin erityisiin todistajansuojelutoimenpiteisiin. Jos katsot olevasi vaarassa, sinun on ilmoitettava tästä poliisille, syyttäjälle tai tuomarille ja annettava mahdollisimman paljon asiaa koskevia tietoja.

Voinko antaa oikeudenkäynnissä lausunnon tai esittää todisteita? Millä ehdoin?

Kyllä. Jos olet päättänyt osallistua oikeudenkäyntiin, sekä syyttäjä/poliisi että tuomari voivat kuulla sinua asianomistajana / siviilikannetta ajavana asianosaisena.

Syyttäjä tai poliisi kutsuu sinut kuulusteltavaksi poliisin/syyttäjän toimitiloihin, ja oikeudenkäynnin aikana sinut kutsutaan kuultavaksi tuomioistuinkäsittelyssä.

Mitä tietoja saan oikeudenkäynnin aikana?

Esitutinnan aikana voit saada tietoja asian etenemisestä ja jäljennöksen syyttäjän päätöksestä, joka koskee asian viemistä oikeuteen. Tätä varten sinun esitettävä pyyntö asiaa käsittelevälle poliisille tai syyttäjälle ja ilmoitettava Romaniassa oleva osoite, sähköpostiosoite tai sähköisen viestipalvelun osoite, johon tiedot voidaan lähettää.

Oikeudenkäynnin aikana sinut kutsutaan ensimmäiseen käsittelyyn ja sinulle ilmoitetaan, että voit osallistua menettelyyn siviilikannetta ajavana asianosaisena. Seuraaviin käsittelyihin ei lähetetä kutsuja. Osallistumalla tuomioistuinkäsittelyihin tai tutustumalla asiakirjoihin saa tietoa asian etenemisestä ja seuraavien käsittelyjen ajankohdista. Saat kuitenkin kutsun aina, kun sinua on kuultava.

Kun tuomio on annettu, siitä toimitetaan jäljennös.

Jos et osaa romaniaa, tuomiopöytäkirja (selonteko tuomioistuimen tuomiosta ilman laajoja perusteluja) toimitetaan kielellä, jota ymmärrät. Perustelut toimitetaan romaniaksi, ja saatavilla olevia tulkkauspalveluja voi käyttää niiden kääntämiseen.

Onko minulla mahdollisuus tutustua tuomioistuimen asiakirja-aineistoon?

Kyllä, sinulla tai asianajajallasi on oikeus tutustua asiakirja-aineistoon. Tätä varten on mentävä syyttäjänviraston tai tuomioistuimen kirjaamoon, jossa asiakirjoja säilytetään, ja tehtävä tätä koskeva hakemus.

Asiakirjojen tutustumista varten on kuitenkin olemassa erityisiä sääntöjä, jotka kirjaamo ilmoittaa sinulle.

Sinulla on oikeus saada tietoja todistajansuojeluohjelmaan hyväksymistä koskevista edellytyksistä ja menettelystä.

■ Päivitetty viimeksi: 14/08/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.